XIX. évfolyam, 12. szám, 2016

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XIX. évfolyam, 12. szám, 2016

Megjelenik kéthetente
2016. június 29.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu

Közreműködő
Elek Rékar
elek.reka@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésen kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló 3
Gabonapiaci jelentés 4
Búza 4
Kukorica 5
Agrárpolitikai Hírek 6
A gabonafélék jegyzése 8
Termelői és kikötői árak 13
Gabonapiaci információk 16
Olajnövény-piaci jelentés 18
Repcemag 18
Napraforgómag 18
Az olajmagok és származékaik jegyzése 21
Termelői és kikötői árak 24
Olajmagpiaci információk 26

Összefoglaló

Az északi féltekén kezdetét vette a búza aratása. A 2016/2017. gazdasági évi terméskilátások továbbra is biztatóak, olyannyira, hogy az USA agrárminisztériuma (*USDA*) júniusi projekciójában az előzőhöz képest 4 millió tonnával felfelé, 731 millió tonnára korrigálta a várható kibocsátást.

A búza legközelebbi lejáratra szóló kurzusa még 190 dollár (*USD*)/tonnáig erősödött a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) június elején, majd 170 dollár/tonna alá zuhant a hónap második felében.

Az Európai Unióban a termőterület kismértékű zsugorodása ellenére a hozamok javulását feltételezve, a 2015. évinél akár 8-9 százalékkal több, 62 millió tonna kukoricát takaríthatnak be a gazdák az idén ősszel.

Az április végihez képest 10 dollárral, 415 dollár/tonnára esett a repcemeg hamburgi kikötői ára (*C&F*) június elején. Kanadában ezzel egy időben az egy hónappal korábbinál 5 dollárral olcsóbban, 390 dollár/tonna (*FOB Vencouver*) áron adták fel a szállítmányokat (*Tallage*).

A *Tallage* tájékoztatása szerint az óterméső napraforgómag ára 20 dollárral 435 dollár/tonnára (*FOB*) nőtt az ukrajnai, 4 dollárral 419 dollár/tonnára a franciaországi Bordeaux kikötőkben április vége és június eleje között.

Gabonapiaci jelentés

Búza

Az északi féltekén kezdetét vette a búza aratása. A 2016/2017. gazdasági évi terméskilátások továbbra is biztatóak, olyannyira, hogy az USA agrárminisztériuma (*USDA*) júniusi projekciójában az előzőhöz képest 4 millió tonnával felfelé, 731 millió tonnára korrigálta a várható kibocsátást. Ez mindössze 3 millió tonnával maradna el az egy évvel korábbi mindenkori rekordtól. Tekintettel arra, hogy az előrejelzés szerint a felhasználás ebben a szezonban sem haladja meg a termelést, a tartalékok soha nem tapasztalt szintre duzzadhatnak, megközelíthetik a 260 millió tonnát 2017 nyarán. Ugyanakkor a *Tallage* francia piacelemző vállalat elemzői úgy vélik, hogy a 715 millió tonnára jelzett globális terméssel szemben 717 millió tonna igény léphet fel az új szezonban, így ők a készletek kismértékű csökkenését vetítik előre (–2 millió tonna, 205 millió tonnára).

A világ elsőszámú búzatermelőjének és -exportőrének számító Európai Unió déli tagországaiban már június elején elindult az aratás. Itt a változékony tavaszi-nyári időjárás ellenére jók a kilátások. Nyugat-Európában azonban a kártevők felszaporodását segítő enyhe tél és az ezt követő tavaszi, kora nyári csapadékos időjárás termésminőséget és mennyiséget negatívan befolyásoló hatásával is számoltak a *Tallage* szakértői. Összességében uniószerte közel 147 millió tonna búzát (–3 százalék) takaríthatnak be a gazdák a következő hetekben, várhatóan 69 százalékban étkezési minőségűt. A teljes termelés több mint 60 százalékát biztosító tagországokban (sorrendben Franciaország, Németország, az Egyesült Királyság és Lengyelország) kivétel nélkül a termés csökkenésére (–1-9 százalék) számítanak az elemzők, ugyanakkor Romániában, Spanyolországban és Bulgáriában 7-22 százalékkal nőhet a kibocsátás. Noha Magyarországon kitűnő állapotban fejlődött az állomány az elmúlt hónapokban, a termőterület 7 százalékos zsugorodása a termés 8 százalékos csökkenését eredményezheti a Földművelésügyi Minisztérium (FM) előrejelzése alapján, vagyis 4,9 millió tonna búza kerülhet a tárolókba. Az unióban nem várható a termény belpiaci felhasználásának számottevő változása a 2016/2017. évi szezonban. Az előzőhöz hasonló, 59,8 millió tonnát tehet ki az élelmezési, valamint ipari célú felhasználás és 55,2 millió tonnát a takarmánycélú hasznosítás volumene. A francia szakértők emellett 30 millió tonna búza exportját tartják reálisnak az aratás előtt. Az egy évvel korábbitól 1,2 millió tonnával elmaradó kivitelt a vártnál jobb oroszországi búzatermés-kilátásokra alapozták. A fekete-tengeri országban ugyanis a 2015. évinél akár 3 millió tonnával több, 64 millió tonna búzatermés várható az idén, ebből 25 millió tonna kerülhet a nemzetközi forgalomba (*USDA*). Ukrajnában ezzel szemben a 2015. évinél 10 százalékkal kisebb területről, 6,4 millió hektárról takaríthatnak be búzát 2016 nyarán. A 2015. őszi szárazság miatt a gazdák a tervezett termőterület jó részén nem tudták elvégezni a vetést, így a tavalyinál 3,3 millió tonnával kevesebb, 24 millió tonna búza teremhet, amelyből 11,5 millió tonna exportalapot képezhet (–4,3 millió tonna).

Az USA-ban az őszi és a tavaszi búza együttes területe 1,7 millió hektárral 17,3 millió hektárra csökkent az *USDA* előrevetítése szerint. Utoljára az 1970-es évek elején takarították be ehhez hasonlóan kis területről a növényt a világ harmadik legnagyobb exportőrénél. Amennyiben az USA termésvárakozásai realizálódnak, az 56,5 millió tonna kibocsátásból a tavalyinál élénkebb kivitel és nagyobb belpiaci felhasználás mellett is 29 millió tonna maradhat a raktárakban a szezon végére, ez közel 30 éves rekord lenne.

Az aratás előtt az európai fizikai piacon az egy hónappal korábbihoz képest – a tőzsdei trenddel összhangban – még számottevően erősödött a búza ára május eleje és június eleje között a *Tallage* tájékoztatása szerint. A legnagyobb mértékben – tonnánként 14 dollárral, 192 dollár (*USD*)/tonnára (*FOB*) – Franciaországban nőtt az ótermésű malmi búza kikötői ára, csaknem ugyanannyival, mint az új termésé (12-13 dollár). Ezzel a változással a malmi búza ára 2-4 dollárral ismét meghaladta a takarmányminőségűét, amellyel sokáig hasonló áron kereskedtek. Ez szakértők szerint a nyugat-európai és fekete-tengeri jó minőségű búza kibocsátásával kapcsolatos aggodalmakat fejezi ki. Romániában 9-10 dolláros (187-191 dollár/tonna, *FOB*), Németországban a franciaországihoz hasonló mértékű növekedés tapasztalható az idei termésű malmi búza esetében (196-

206 dollár/tonna, *FOB*). A legversenyképesebb oroszországi újbúza kikötői ára 5-6 dollárral 185-190 dollár/tonnára (*FOB*) nőtt eközben, míg a tavalyi terményre szóló szerződéses árak csökkentek (188 dollár/tonna). Magyarországon az ótermésű étkezési búza 43 ezer forint/tonna, a takarmánybúza 42-44 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott a piacon május–júniusban.

A búza legközelebbi lejáratra szóló kurzusa még 190 dollár/tonnáig erősödött a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) június elején, majd 170 dollár/tonna alá zuhant a hónap második felében, tekintettel arra, hogy az északi féltekén kezdetét vette az aratás. Egyre nagyobb ugyanis a valószínűsége annak, hogy az ígéretes terméprognózisok beigazolódnak. Ezt a trendet követte a termény fronthavi jegyzése a párizsi árutőzsdén is (*Euronext/MATIF*), ahol 171 euró/tonnáról 160 euró/tonnára esett a kurzus. A Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) a malmi és a takarmánybúza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a nemzetközi trendtől eltérően 43,5 ezer forint/tonna és 42,5 ezer forint/tonna szinten stagnált június második felében.

Kukorica

Az *USDA* júniusi projekciójában a két évvel korábbi rekordot közelítő, 1 milliárd tonnát is meghaladó kukoricatermést vetít előre világszinten a 2016/2017. gazdasági évben. Noha az igen korainak számító előrevetítés szerint ez a második szezon lenne a sorban, amikor a felhasználás felülmúlhatja a termelést, a 205 millió tonnára apadó zárókészlet csupán 1 millió tonnával maradna el a mindenkori rekordtól (2014/2015: 206 millió tonna). A globális kibocsátás harmadát ebben a szezonban is az USA adja, ahol 366 millió tonna kukoricatermést várnak. Brazíliában 82 millió tonnára, Ukrajnában 26 millió tonnára, Argentínában 34 millió tonnára nőhet a termelés. Az Európai Unióban a terület kismértékű zsugorodása ellenére a 2015. évinél akár 8-9 százalékkal több, 62 millió tonna kukoricát takaríthatnak be a gazdák az idén ősszel. A *Tallage* francia piacelemző vállalat elemzői ezt a tavalyi aszály sújtotta év igen gyenge hozamának 12 százalékos javulására alapozzák. Amennyiben ez realizálódik, a 2015/2016. gazdasági évinél nagyobb mértékű felhasználás mellett is az import közel 40 százalékos csökkenését várják. A júniusi prognózisban 8,5 millió tonnára jelzett behozatal háromnegyede Ukrajnából érkezhet ebben a szezonban is.

A *Tallage* tájékoztatása szerint az ótermésű kukorica kikötői ára – származási helytől függően – jelentősen, 20-30 dollárral emelkedett június elejéig, tekintettel a brazíliai betakarítás körüli aggodalmakra, az akadályozott argentínai kiszállításokra és a gyorsan apadó ukrajnai készletekre. A mediterrán térségben a dél-amerikai szállítmányok ára volt a legkedvezőbb. Az ótermés árának emelkedése nyomán a 2016/2017. gazdasági évben betakarításra kerülő kukorica kikötői ára – a feladó országtól függően – tonnánként 10-30 dollárral 196-210 dollár/tonnára nőtt a jelzett időszakban. Az újtermés tekintetében a Földközi-tenger térségében a fekete-tengeri termény volt ekkor a legversenyképesebb, ezt követte a franciaországi, a dél-amerikai és az USA-ból származó áru. A magyarországi fizikai piacon 48-49 ezer forint/tonna körül mozgott a takarmánykukorica termelői ára június első felében az AKI PÁIR adatai szerint.

A búza betakarításával bővülő gabonakínálat árcsökkentő hatása is begyűrűzött a kukorica piacára június második felében: a termény fronthavi jegyzése 150 dollár/tonnáig ereszkedett a chicagói árutőzsdén 2016. június 23-ig. Ezzel párhuzamosan a párizsi árutőzsdén a június eleji 190 euró/tonna körüli szintről 175 euró/tonnáig esett a termény legközelebbi lejáratra szóló kurzusa. A BÉT-en ugyanakkor továbbra is 52 ezer forint/tonna szinten stagnált az ótermésű takarmánykukorica jegyzése (júliusi lejárat), miközben az újtermésűé (november–decemberi lejárat) 46-47 ezer forint/tonnára ereszkedett.

Agrárpolitikai Hírek

• Az agrárium szereplői számára is nagy előrelépést biztosít a 2017-es költségvetés, amelyben az agrár- és vidékfejlesztési támogatás 763,3 milliárd forintra nő az idei 657,1 milliárd forintról – mondta a Földművelésügyi Minisztérium (FM) agrárgazdaságért felelős államtitkára csütörtökön Budapesten, sajtótájékoztatón. Czerván György elmondta: a magyar mezőgazdaság a GDP-n belül 4-5 százalékos arányt képvisel; az "agrobiznisz", vagyis az agrárszektorhoz kapcsolódó összes tevékenység ugyanakkor mintegy 20 százalékot tesz ki. A mezőgazdaság kibocsátása 2010 óta 45 százalékkal nőtt, a növekedési folyamat várhatóan az idén folytatódik, egyebek között a kedvező terméskilátásoknak köszönhetően – mondta. Jelezte: a támogatások szerepe a mezőgazdaságban nem csak az unióban, de Magyarországon is meghatározó: amellett, hogy javítja a gazdák anyagi helyzetét, könnyebbé teszi a beruházásokat, segíti a fenntartható gazdálkodást és javítja a vidéki életminőséget. A nemzeti támogatás mértéke az előző évi 88,1 milliárd forintról 2017-ben 91,4 milliárd forintra nő. A legjelentősebb a Nemzeti Támogatások előirányzata, amely jövőre 2,1 milliárd forinttal növekszik. Ismertetése szerint az unió által közvetlenül finanszírozott támogatás jövőre hasonló mértékű lesz, mint az idei: 2016-ban 412 milliárd forintot tesz ki, 2017-ben pedig mintegy 417 milliárd forint lesz. Az összeg 2020-ig hasonló szinten marad. Az államtitkár kitért arra, hogy a Miniszterelnökséghez tartozó vidékfejlesztési programokra jövőre mintegy 95 milliárd forinttal jut több, mint az idén. Az idén a vidékfejlesztési célkitűzések támogatására 108,9 milliárd, míg jövőre 203,35 milliárd forint jut.

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

HUF/tonna

	2016. 24. hét	2016. 24. hét/ 2016. 23. hét (százalék)	2016. 24. hét/ 2015. 24. hét (százalék)
Étkezési búza	42 765	99	90
Takarmánybúza	43 474	98	98
Takarmánykukorica	48 874	101	126
Takarmányárpa	39 621	99	102

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 06. 22.	2016. 06. 23.	2016. 06. 24.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	2016. augusztus	HUF/tonna	43 500	43 500	43 500
	Takarmánybúza	2016. augusztus	HUF/tonna	42 500	42 500	41 300
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2016. szeptember	EUR/tonna	162	159	160
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2016. július	USD/tonna	169	167	167

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

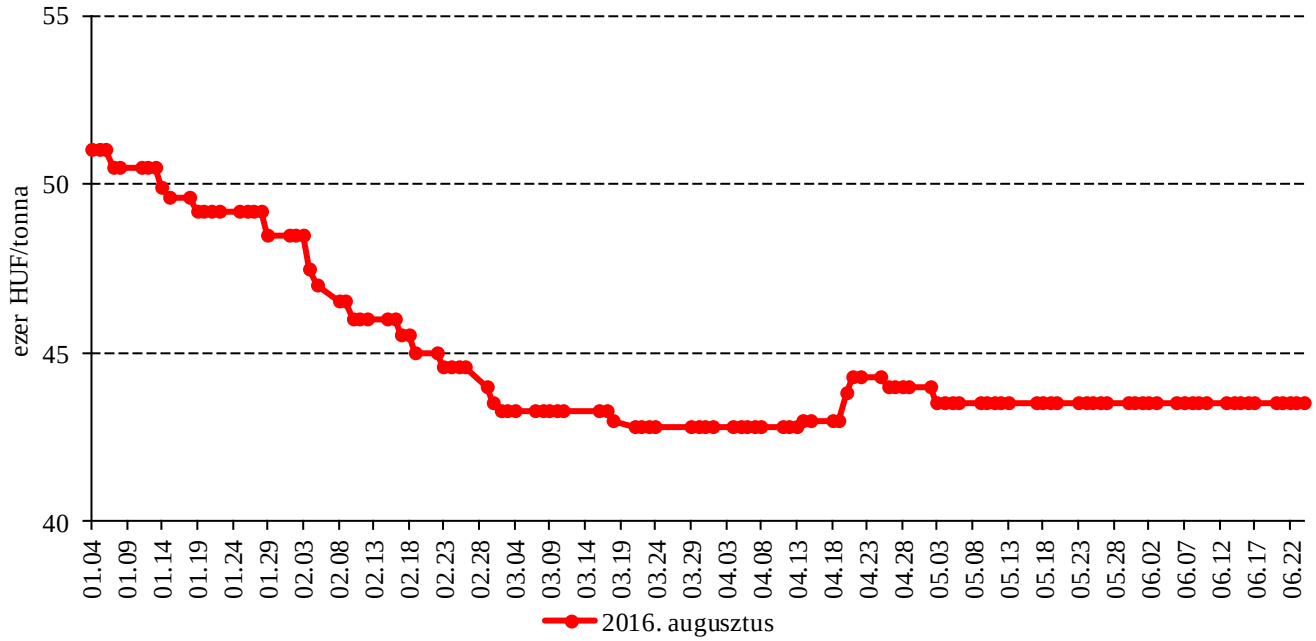
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 06. 22.	2016. 06. 23.	2016. 06. 24.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2016. július	HUF/tonna	52 000	52 000	52 000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2016. augusztus	EUR/tonna	177	176	175
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2016. július	USD/tonna	155	152	151

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

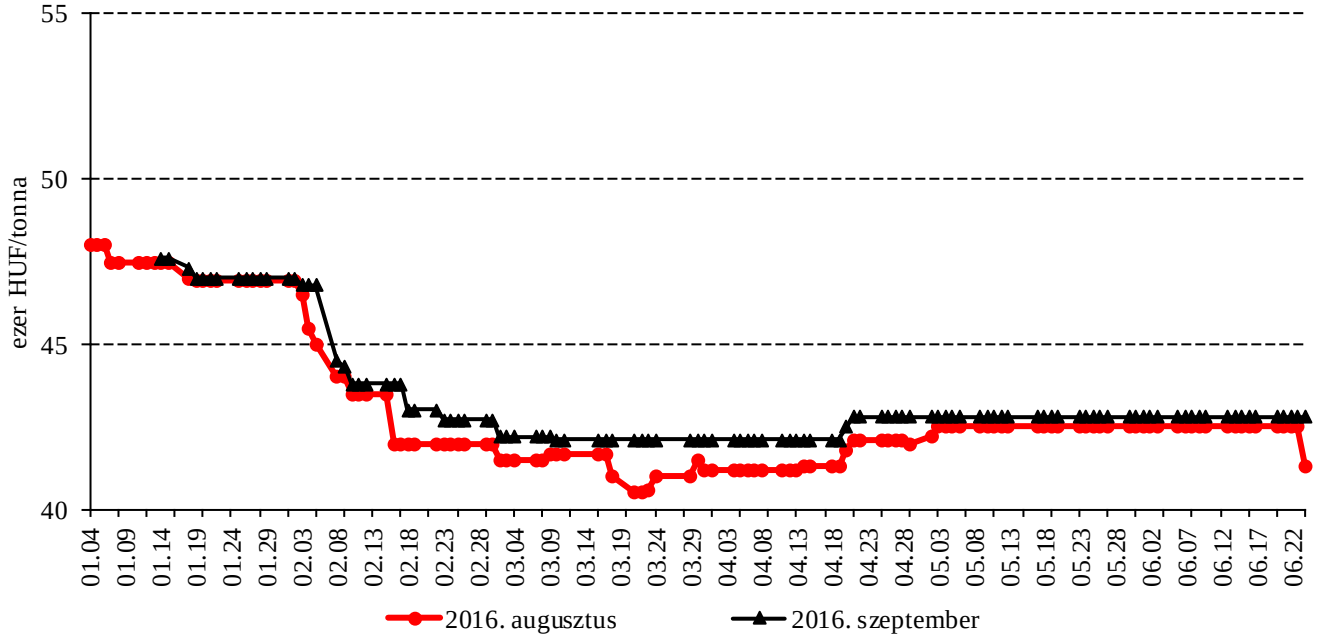
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: **A malmi búza jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)**



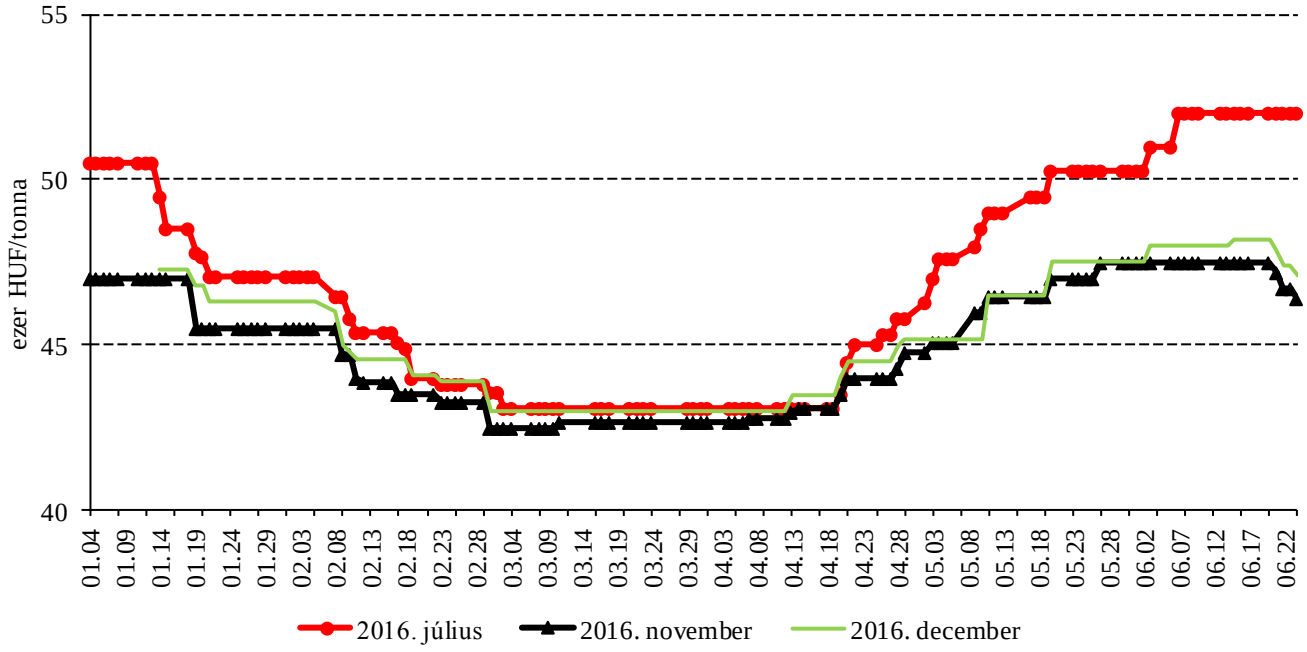
Forrás: BÉT

2. ábra: **A takarmánybúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)**



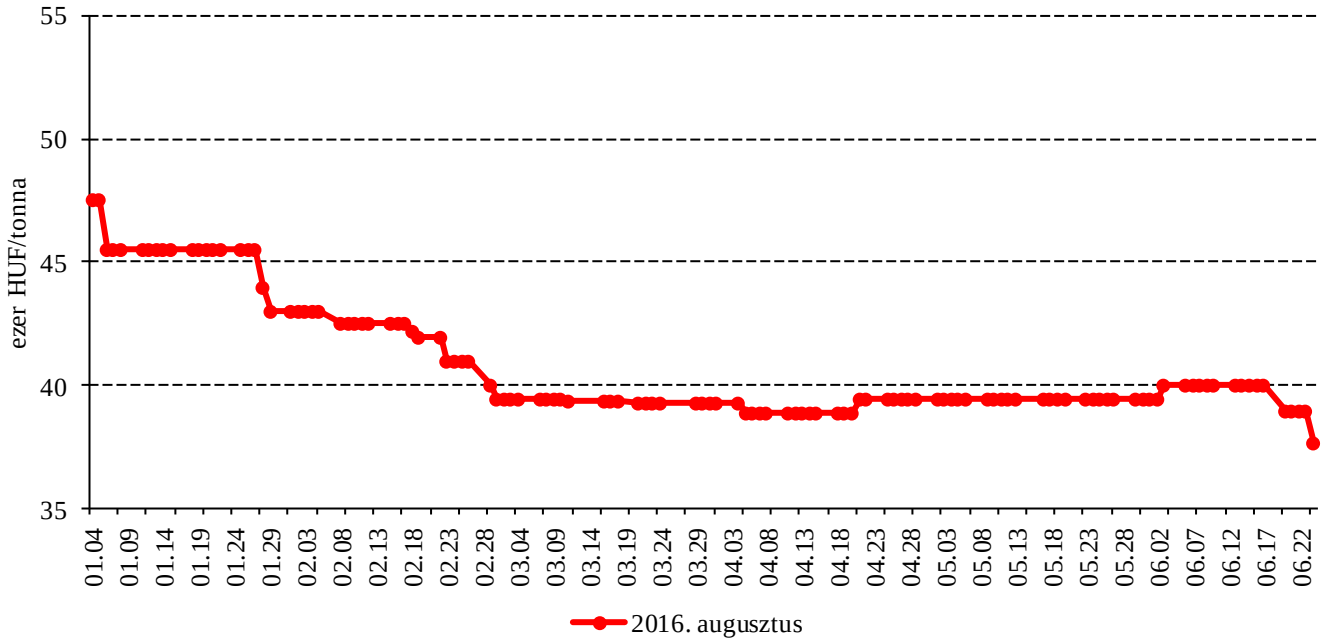
Forrás: BÉT

3. ábra: **A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)**



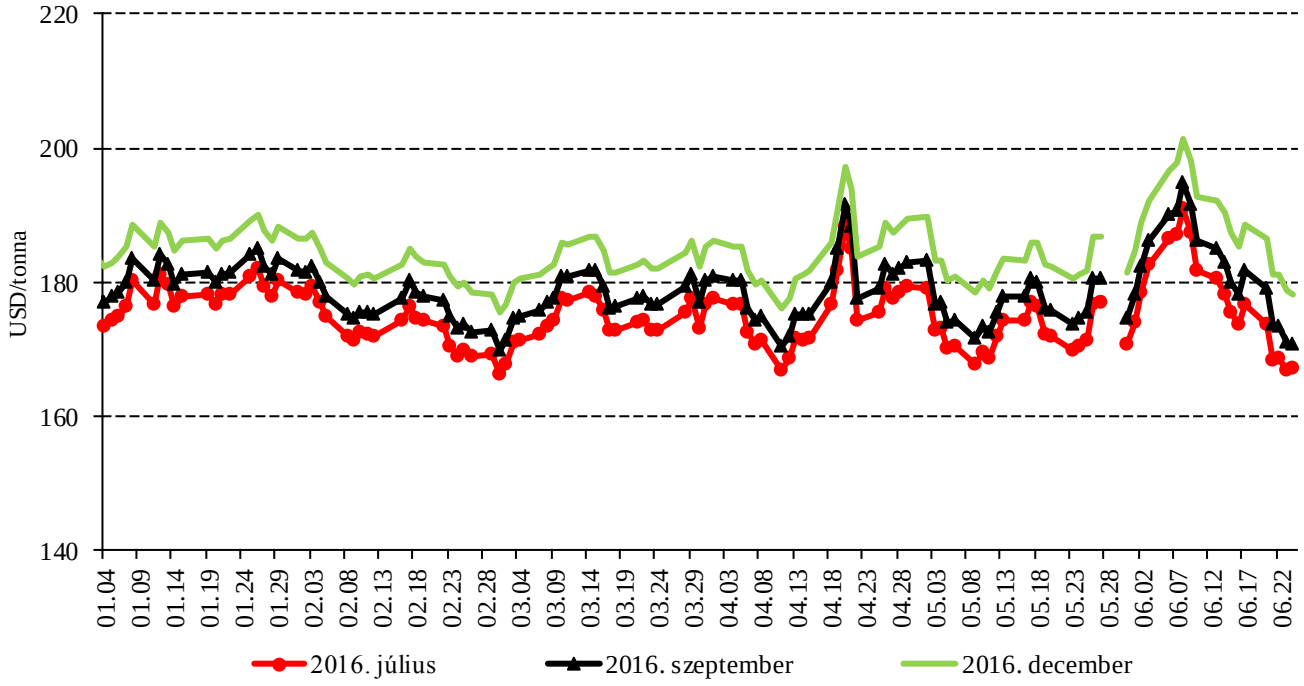
Forrás: BÉT

4. ábra: **A takarmányárpa jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)**



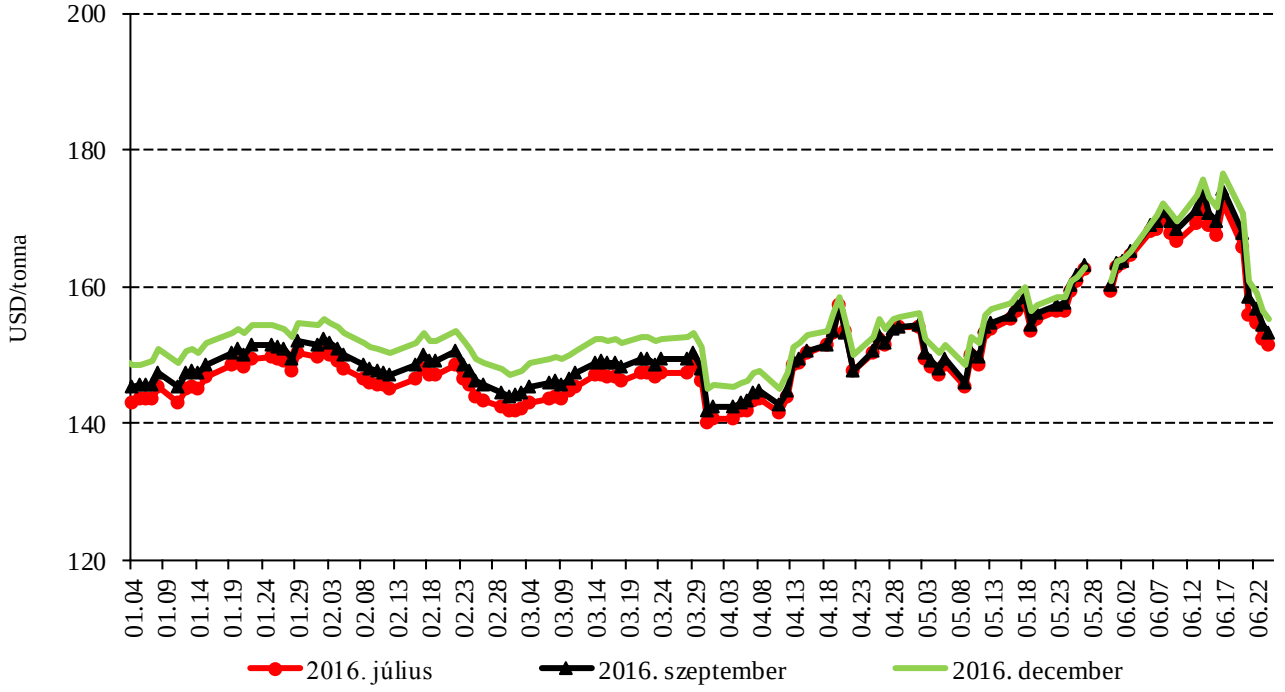
Forrás: BÉT

5. ábra: **A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)**



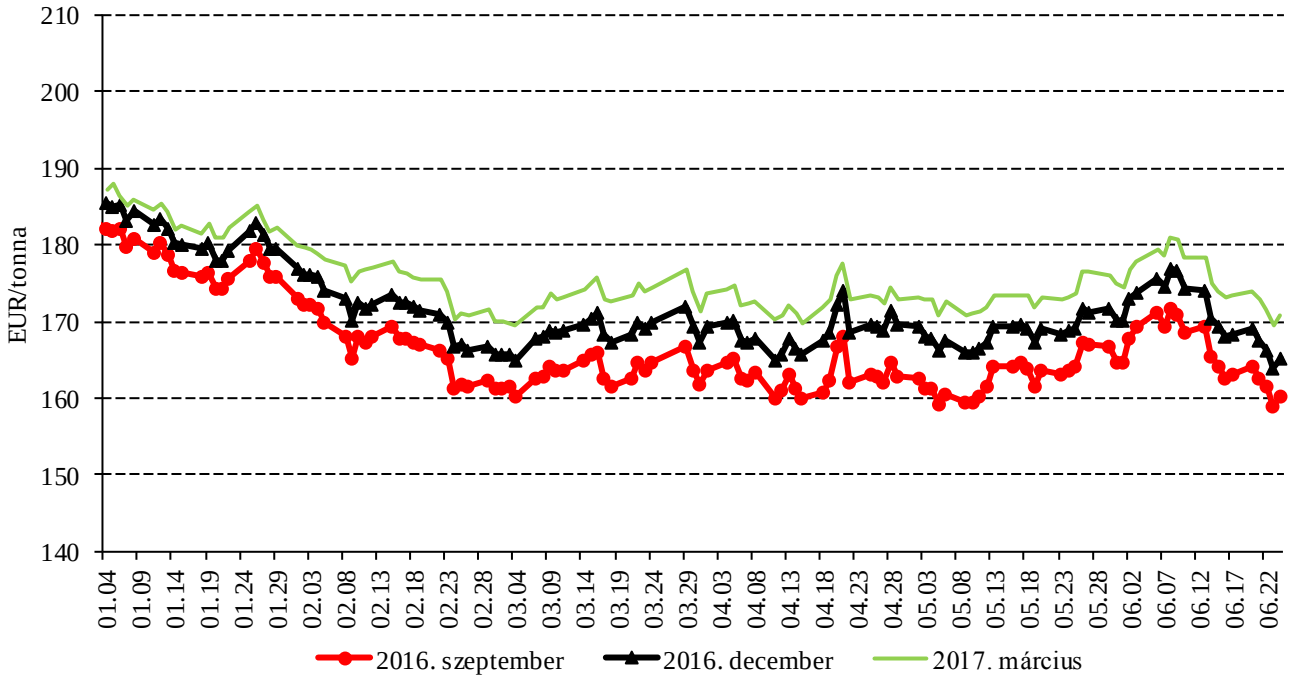
Forrás: CME Group

6. ábra: **A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)**



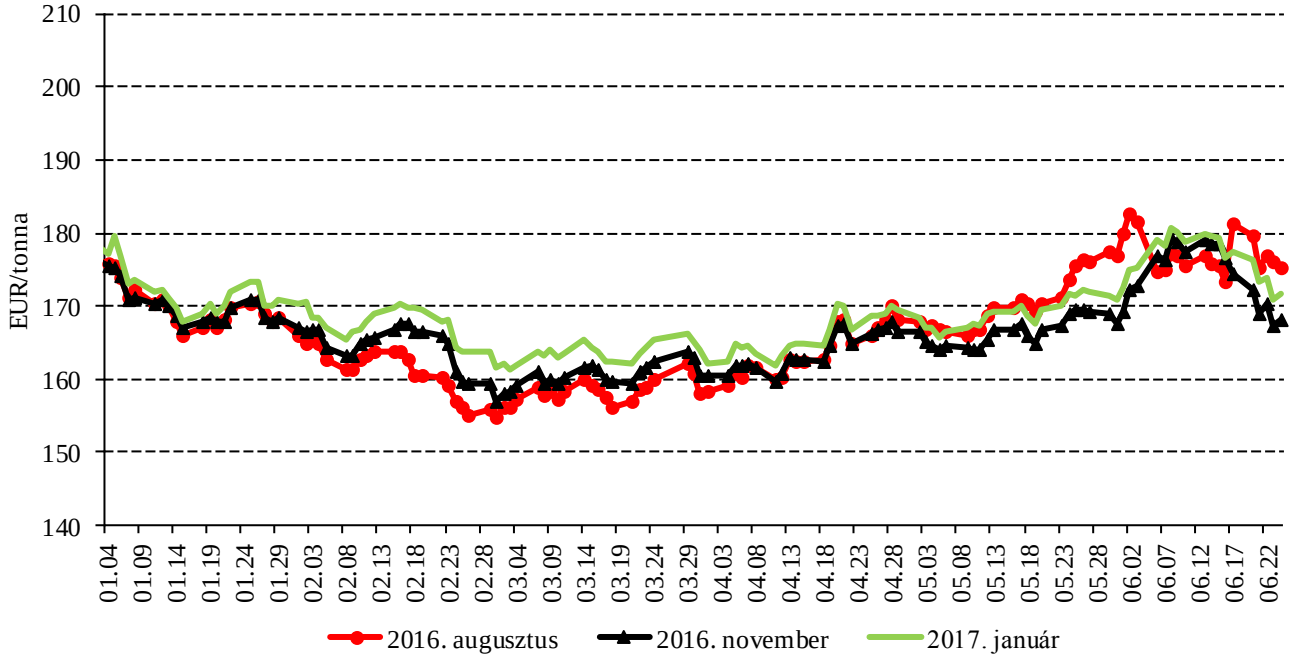
Forrás: CME Group

7. ábra: **A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)**



Forrás: Euronext

8. ábra: **A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)**



Forrás: Euronext

4. táblázat: **A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2016. június 24.)**

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2016. szeptember	160	50 843	2016. július	167	47 625
2016. december	165	52 429	2016. szeptember	171	48 714
2017. március	171	54 174	2016. december	178	50 767
2017. május	175	55 522	2017. március	185	52 651
2017. szeptember	179	56 791	2017. május	189	53 743
2017. december	181	57 426	2017. július	191	54 539
KUKORICA					
2016. augusztus	175	55 602	2016. július	151	43 146
2016. november	168	53 381	2016. szeptember	153	43 662
2017. január	172	54 491	2016. december	155	44 246
2017. március	173	54 808	2017. március	158	45 076
2017. június	178	56 395	2017. május	160	45 526
2017. november	183	57 902	2017. július	161	45 906

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: **A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása**

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás[a)]	
			2016. 06. 17. (százalék)	2016. 06. 23. (százalék)
Búza	2016. július	166,89	24,1	34,2
Kukorica	2016. július	152,43	36,4	43,6
Szójabab	2016. július	413,15	–	34,0
Szójadara	2016. július	422,29	–	28,4

[a)] Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel ±15,8 százalék eltérés várható.)
Forrás: Barchart

6. táblázat: **A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2016. június 21.)**

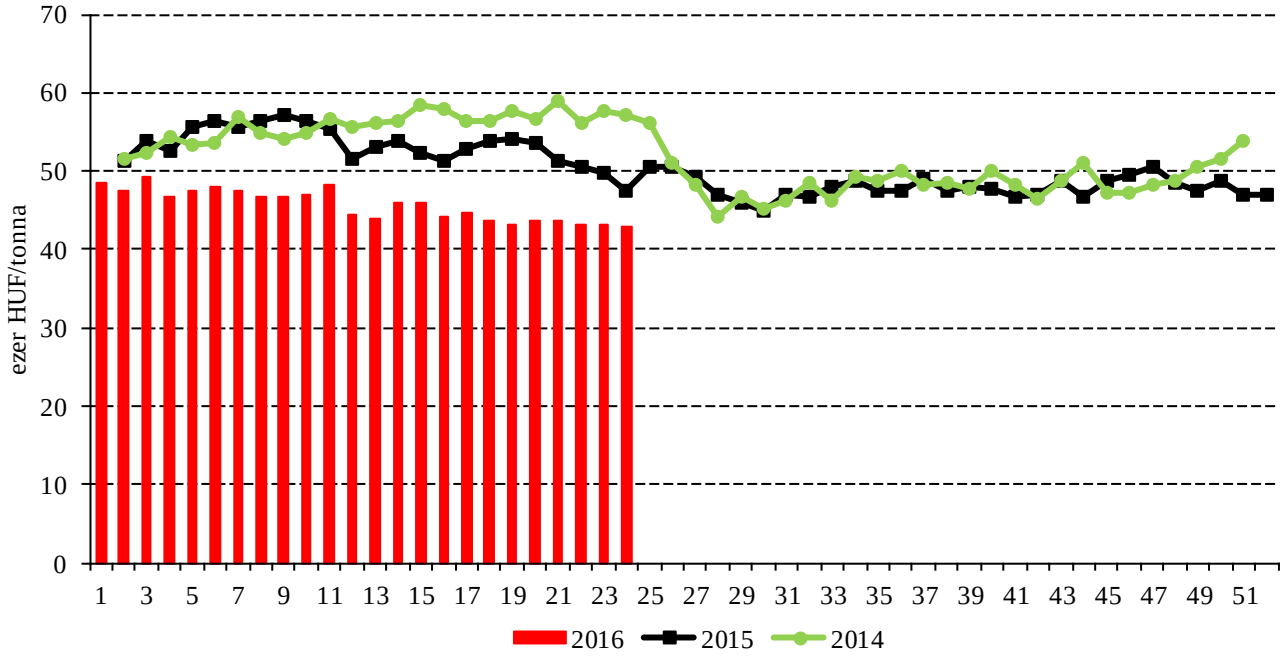
Pozíciók száma

	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread[a)]	Vételi	Eladási	Spread[a)]	Vételi	Eladási	Spread[a)]
Búza	86 155	115 694	86 266	9 459	26 441	55 248	132 709	28 446	62 708	36 453	28 090
Kukorica	312 604	823 820	294 496	19 918	37 667	318 494	102 123	93 812	191 283	78 769	106 649
Szójabab	222 934	532 660	113 634	7 087	32 927	188 907	13 452	60 243	128 159	61 131	57 667
Szójadara	100 048	273 656	65 649	3 377	8 936	75 574	10 424	11 726	40 795	19 515	43 785

[a)] Spread – Különbözeti ügylet.
Forrás: Commodity Futures Trading Commission

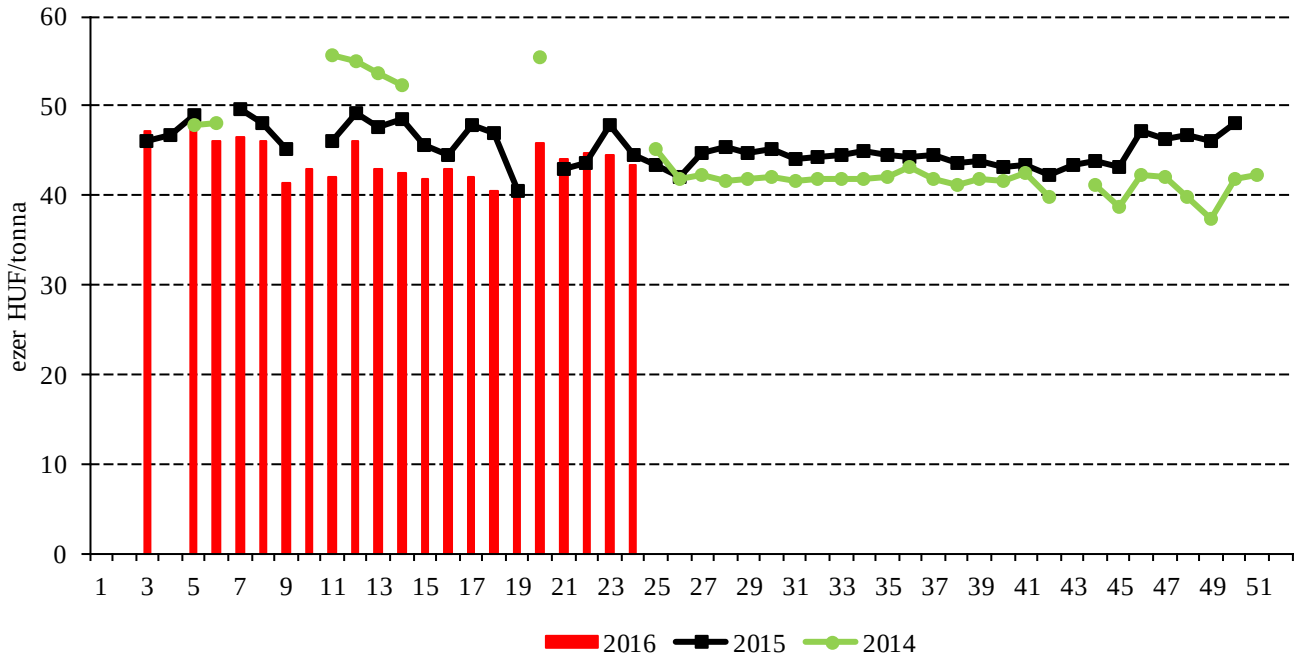
Termelői és kikötői árak

9. ábra: **Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)**



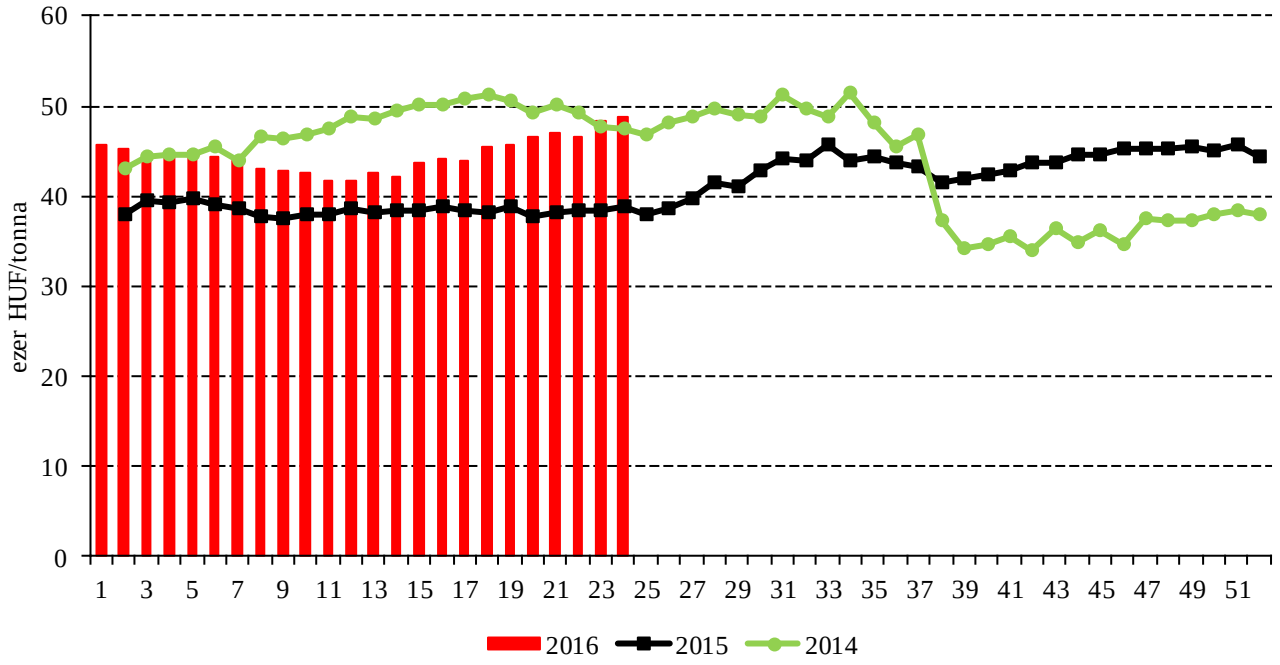
Forrás: AKI PÁIR

10. ábra: **A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)**



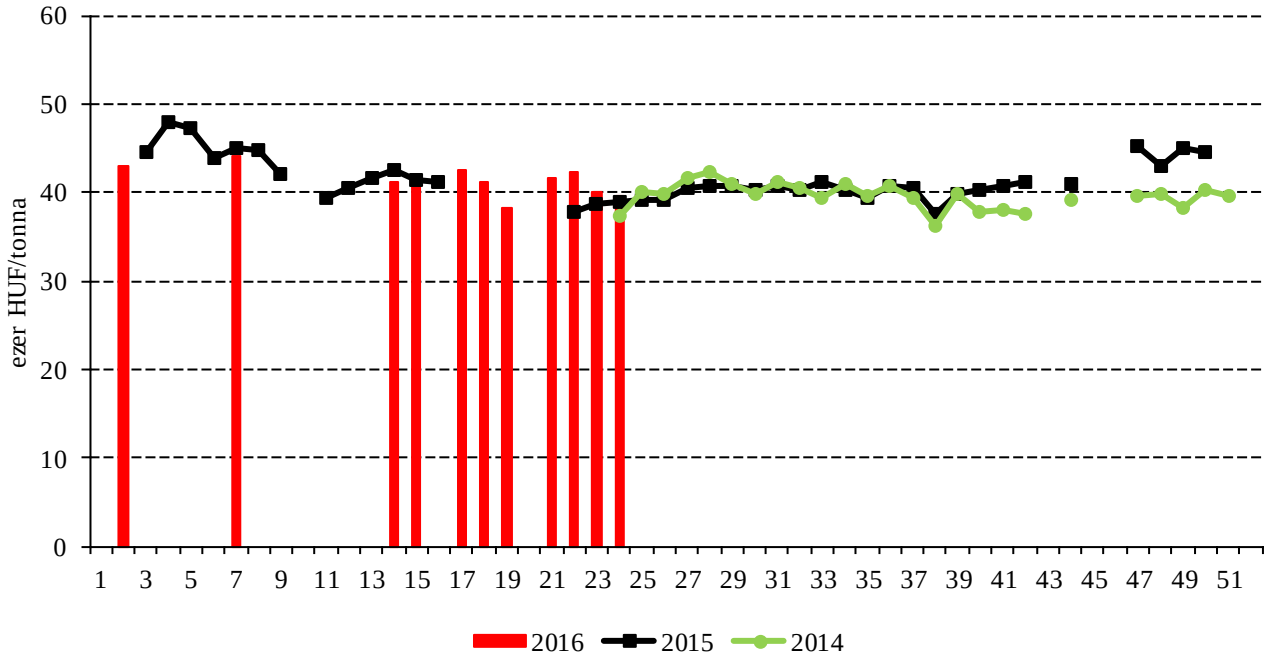
Forrás: AKI PÁIR

11. ábra: **A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)**



Forrás: AKI PÁIR

12. ábra: **A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)**



Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

		Mértékegység	2016.06.03.	2016.06.10.	2016.06.17.	2016.06.24.
BÚZA	USA, FOB Gulf HRW	USD/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Ukrajna, 12,5% FOB	USD/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, FOB Constanţa	USD/tonna	183	183	184	185
KUKORICA	USA, FOB	USD/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, FOB Constanţa	USD/tonna	–	–	176	188
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	181	186	187	187
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, FOB Constanţa	USD/tonna	–	–	–	164

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.
Forrás: Agrochart, MADR, Európai Bizottság

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

EUR/tonna

		2016. 21. hét	2016. 22. hét	2016. 23. hét	2016. 24. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	135	138	138	146
	Németország, DEPSILO Hamburg	160	161	162	158
	Franciaország, DELPORT Rouen	152	155	163	160
	Románia, DEPSILO Banat	143	142	139	149
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	–	–	–	–
	Németország, DEPSILO Hamburg	154	156	156	154
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	–	–	149	147
	Románia, DEPSILO Oltenia	–	–	143	–
	Egyesült Királyság, FGATE	135	136	135	135
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Pleven	135	135	148	148
	Németország, DEPSILO Hamburg	189	194	195	194
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	–	–	174	182
	Románia, DEPSILO Oltenia	143	134	133	–
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	–	–	–	–
	Németország, DEPSILO Hamburg	138	138	138	137
	Franciaország, DELPORT Rouen	137	140	–	–
	Románia, DEPSILO Muntenia	–	–	121	125
	Egyesült Királyság, FGATE	129	128	126	127

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár.
Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

	Kiszerelés	Mértékegység	2015. 24. hét	2016. 23. hét	2016. 24. hét	2016. 24. hét/ 2015. 24. hét (százalék)	2016. 24. hét/ 2016. 23. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	523	572	470	90	82
		HUF/kg	73	71	71	97	100
	zsákos	tonna	2 558	1 698	1 644	64	97
		HUF/kg	76	73	74	98	100
	zacskós	tonna	839	650	475	57	73
		HUF/kg	90	87	86	96	99
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna	…	…	…	…	…
		HUF/kg	…	…	…	…	…
	zsákos	tonna	22	32	30	134	94
		HUF/kg	86	83	87	101	105
	zacskós	tonna	24	34	31	127	92
		HUF/kg	95	94	93	98	99
Fehér kenyérliszt BL 80	ömlesztett	tonna	337	296	312	93	105
		HUF/kg	71	70	69	97	99
	zsákos	tonna	426	376	496	117	132
		HUF/kg	74	70	71	96	101
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	…	181	218	…	120
		HUF/kg	…	76	76	…	100
	zsákos	tonna	36	31	41	112	132
		HUF/kg	81	81	81	100	101
Étkezési búzadara AD	zacskós	tonna	34	41	26	77	64
		HUF/kg	99	96	94	95	98

…= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: **Az ipari keveréktakarmányok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2015. május	2016. április	2016. május	2016. május/ 2015. május (százalék)	2016. május/ 2016. április (százalék)
Brojlertáp	tonna	8 304	11 293	11 374	137	101
	HUF/tonna	91 711	90 777	90 502	99	100
Hízósertéstáp	tonna	7 093	7 988	8 528	120	107
	HUF/tonna	75 060	72 565	72 634	97	100

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

ezer tonna

		2015. január–március	2016. január–március	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	361,97	352,51	97,39
	10039000 Árpa, nem vető	136,33	85,82	62,95
	10059000 Kukorica, nem vető	1 194,71	646,39	54,10
Import	10019900 Búza, nem vető	43,49	41,04	94,37
	10039000 Árpa, nem vető	13,25	6,50	49,10
	10059000 Kukorica, nem vető	24,78	4,57	18,46

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

ezer tonna

		2014. július 1.– 2015. június 16.	2015. július 1.– 2016. június 21.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	30 672	30 659	100
	Árpa	8 652	9 710	112
	Kukorica	3 482	1 842	53
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	3 032	3 335	110
	Árpa	33	259	785
	Kukorica	8 912	13 084	147

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

millió tonna

	USDA		IGC		Tallage	
	2015/2016[a)]	2016/2017[b)]	2015/2016[a)]	2016/2017[b)]	2015/2016[a)]	2016/2017[b)]
			BÚZA			
Termelés	734	731	736	722	717	715
Felhasználás	708	716	719	717	711	717
Export	168	165	156	154	166	162
Import	168	165	156	154	166	162
Zárókészlet	243	258	217	223	207	205
			KUKORICA			
Termelés	966	1 012	971	1 003	941	979
Felhasználás	968	1 013	972	1 003	939	964
Export	135	132	130	129	127	119
Import	135	132	130	129	127	119
Zárókészlet	206	205	205	205	212	227

[a)] Előzetes adat. [b)] Előrejelzés.
Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Repcemag

Az *Oil World* piacelemző vállalat legfrissebb prognózisában a 2015/2016. gazdasági évinél valamivel kevesebb, 63 millió tonna repcemag és *canola* betakarítására számít világszinten a 2016/2017. évi szezonban. Tekintettel arra, hogy ez már a harmadik idény lehet a sorban, amikor a globális felhasználás (sajtolás és egyéb) felülmúlhatja a kibocsátást, a zárókészlet a jelenleginél is alacsonyabb szintre, 5 millió tonna alá süllyedhet.

A világ elsőszámú repcemagtermelőjénél, az Európai Unióban jó kondícióban voltak a repceállományok a betakarítást megelőzően. A *Tallage* francia piacelemző vállalat Németországban és Franciaországban azonos mennyiség, 5,3 millió tonna mag betakarítását jelzi az idén. Ezzel Németország repcetermelése – elsősorban a hozam javulása révén – 5 százalékkal múlná felül a rendkívül alacsony szintű tavalyit. Franciaországban az őszi vetést követően kedvező feltételek mellett fejlődött a növényzet, ám az enyhe és nedves téli időjárás segítette a termést veszélyeztető kártevők túlélési esélyeit és felszaporodását. A tartós tavaszi lehűlés okozta késői virágzást is figyelembe véve az elemzők nem számítanak a 2015. évinél jobb eredményre Franciaországban az idén. Az Egyesült Királyságban – hasonló okok miatt – félmillió tonna termés kiesése várható a 2015. évihez képest, így alig 2 millió tonna repcemag kerülhet a tárolókba. A szigetország ezzel a negyedik helyre csúszik a főbb termelő tagországok rangsorában. Lengyelországban a növény termőterülete a téli fagykár miatt az elvetetthez képest 15 százalékkal csökkent, így a 2015. évinél 12 százalékkal kevesebb magot, 2,5 millió tonnát takaríthatnak be a gazdák néhány héten belül. A közép- és délkelet-európai tagországokban jól viselték az állományok a változékony időjárást, és igen biztatóak a kilátások. Romániában a terület növekedése és a hektáronkénti hozamok javulása egyaránt hozzájárul a kibocsátás 15 százalékos bővüléséhez: összesen 1,1 millió tonna repcemag teremhet. Magyarországon a Földművelésügyi Minisztérium (FM) tájékoztatása szerint 254 ezer hektárról – a tavalyinál jobb termésátlagot feltételezve – akár a 700 ezer tonnát is meghaladó magmennyiség (+39 százalék) kerülhet betakarításra a következő hetekben.

Úgy tűnik, az Európai Unió a 2015/2016. gazdasági évinél 6 százalékkal kevesebb, 2,9 millió tonna repcemagot importálhat a 2016/2017. évi szezonban. Ukrajna és Kanada kisebb repcemagterméséből adódóan 31, illetve 22 százalékkal kevesebb, vagyis 775 ezer és 260 ezer tonna repcemagot értékesíthet az EU piacán. A kiesést valamelyest kompenzálja a növekvő ausztráliai behozatal, amely 1,7 millió tonnát tehet ki (+10 százalék) a következő szezonban.

Az április végihez képest 10 dollárral, 415 dollár (*USD*)/tonnára esett a repcemeg hamburgi kikötői ára (*C&F*) június elején. Kanadában ezzel egy időben az egy hónappal korábbinál 5 dollárral olcsóbban, 390 dollár/tonna (*FOB Vencouver*) áron adták fel a szállítmányokat (*Tallage*).

A repcemag legközelebbi (augusztusi) lejáratra szóló jegyzése még egészen 385 euró/tonnáig emelkedett a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) június első napjaiban. A március elejinél 14-15 százalékkal magasabb árszint kialakulását a szójabab erősödő kurzusa mellett az egy évvel korábbinál gyengébb 2016/2017. gazdasági évi globális terméskilátások és a növekvő felhasználás miatt szűkülő készletek is segítették. Az EU főbb beszállítóinak előre jelzett terméscsökkenése csak erősítette a folyamatot. A betakarítással bővülő kínálat hatására valamelyest megnyugodtak a kedélyek a piacon, és a kurzus 352 euró/tonnáig csökkent június 23-ig. A Budapesti Értéktőzsdére (BÉT) is begyűrűzött az áresés és a korábbi 110 ezer forint/tonna körüli szintről 105 ezer forint/tonna alá ereszkedett az augusztusi jegyzés ugyanekkor.

Napraforgómag

Az *Oil World* igen korainak számító prognózisában a világ napraforgómag-termelésének 8 százalékos bővülésére számít a 2016/2017. gazdasági évben az előzőhöz képest, 45 millió tonna mag teremhet, ami mindenkori rekord lenne. Amennyiben ez beigazolódik, a készletek soha nem tapasztalt szintre, 3,1 millió tonnára duzzadhatnak.

A globális napraforgómag-termés közel felét Ukrajnában és Oroszországban takaríthatják be, előbbinél

10,5 millió tonnára, utóbbinál 10,3 millió tonnára nőhet az idei kibocsátás. Az Európai Unióban a 2015. évinél alig nagyobb, 4,2 millió hektáron 8,4 millió tonna napraforgómag teremhet. A tavalyinál 10,5 százalékkal nagyobb termelést az előző, aszály sújtotta év gyenge hozamának 9 százalékos javulására alapozzák a szakértők. A *Tallage* francia piacelemző vállalat szerint 1,9 millió tonna mag kerülhet a magtárakba Romániában (+6 százalék), 1,8 millió tonna Bulgáriában (+12,5 százalék), 1,7 millió tonna Magyarországon (+7,5 százalék) és 1,4 millió tonna Franciaországban (+12 százalék). A várakozásokat azonban a következő hónapok időjárása felülírhatja, mint ahogy a feldolgozásra és a külkereskedelemre vonatkozó előrejelzést is. Egyelőre az elemzők úgy vélik, hogy az uniós olajütők a 2015/2016. gazdasági évinél 7 százalékkal nagyobb mennyiséget, összesen 7,3 millió tonna napraforgómagot dolgozhatnak fel a 2016/2017. évi szezonban. Ezzel egy időben az unió napraforgómag-kivitele 18 százalékkal 468 ezer tonnára nőhet, behozatala 27 százalékkal 403 ezer tonnára csökkenhet.

A *Tallage* tájékoztatása szerint az ótermésű napraforgómag ára 20 dollárral 435 dollár (*USD*)/tonnára (*FOB*) nőtt az ukrajnai, 4 dollárral 419 dollár/tonnára a franciaországi *Bordeaux* kikötőkben április vége és június eleje között. Az idei termény importára (*CIF Amszterdam*) mindeközben 10 dollárral 430 dollár/tonnára emelkedett. Magyarországon a tavalyi napraforgómag áfa és szállítási költség nélküli termelői ára tartotta a 120 ezer forint/tonna körüli szintet június közepén is az AKI PÁIR adatai szerint.

A napraforgómagot nem jegyzik a nemzetközi jelentőségű árutőzsdéken, a magyarországi piac elsősorban más olajmagvak és a növényolajok határidős jegyzéseihez (pl.: szója, repce) és a fekete-tengeri régió exportáraihoz igazodik. Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) 110 ezer forint/tonna alá süllyedt a napraforgómag legközelebbi, októberi lejáratra szóló jegyzése június második felében.

14. táblázat: **Az olajmagok termelői ára Magyarországon**

HUF/tonna

	2016. 24. hét	2016. 24. hét/ 2016. 23. hét (százalék)	2016. 24. hét/ 2015. 24. hét (százalék)
Napraforgómag	118 880	99	111
Repcemag	…	…	…

… = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

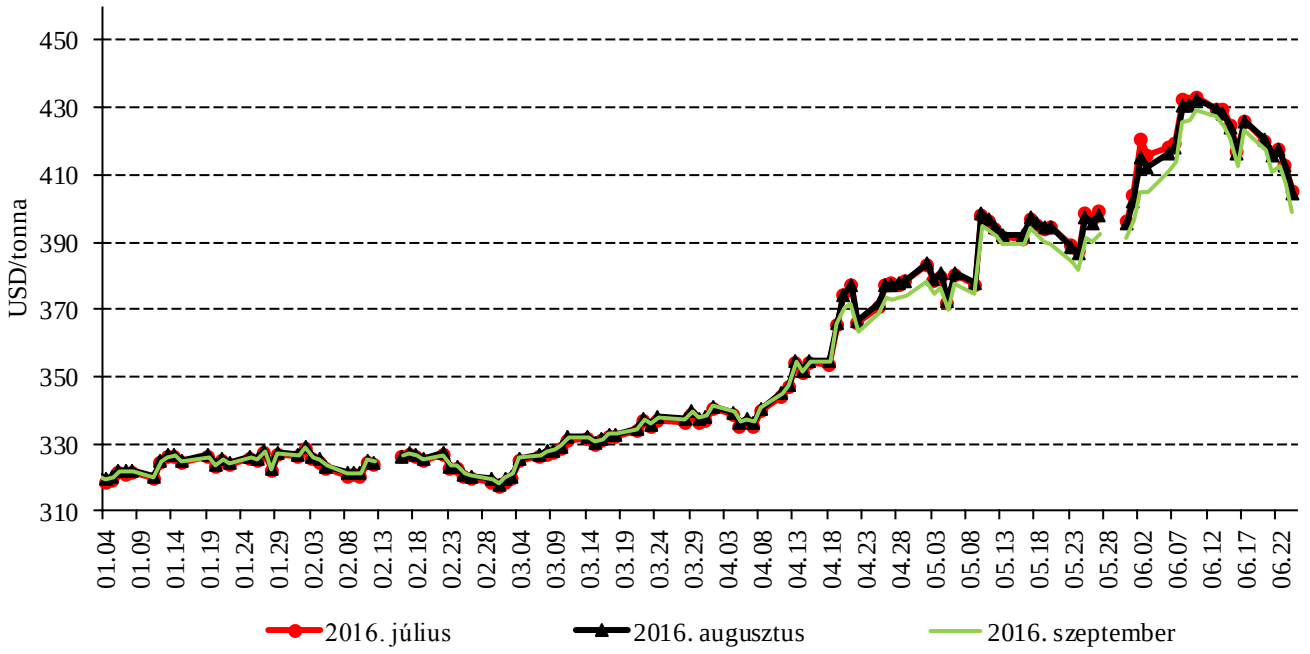
15. táblázat: **Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 06. 22.	2016. 06. 23.	2016. 06. 24.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	2016. október	HUF/tonna	108 500	108 000	108 000
	Repcemag	2016. augusztus	HUF/tonna	105 000	104 000	103 700
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2016. augusztus	EUR/tonna	359	356	352
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2016. július	USD/tonna	418	413	405

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

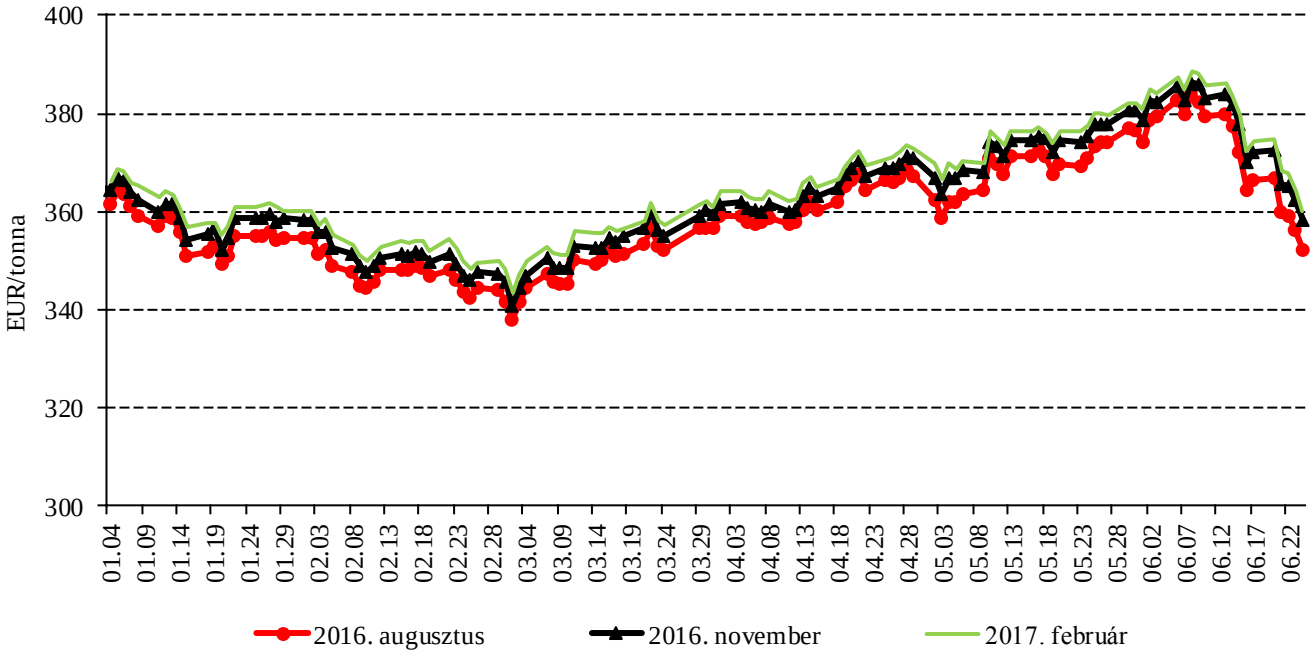
Az olajmagok és származékaik jegyzése

13. ábra: **A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)**



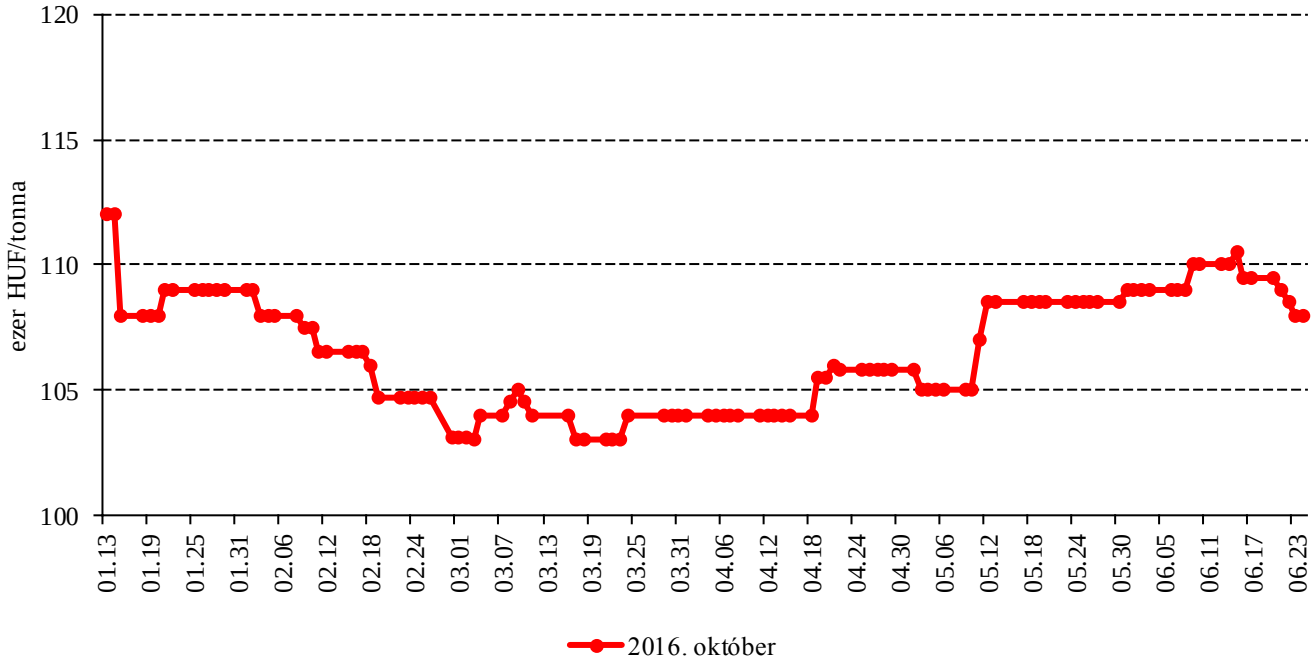
Forrás: CME Gruop

14. ábra: **A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)**



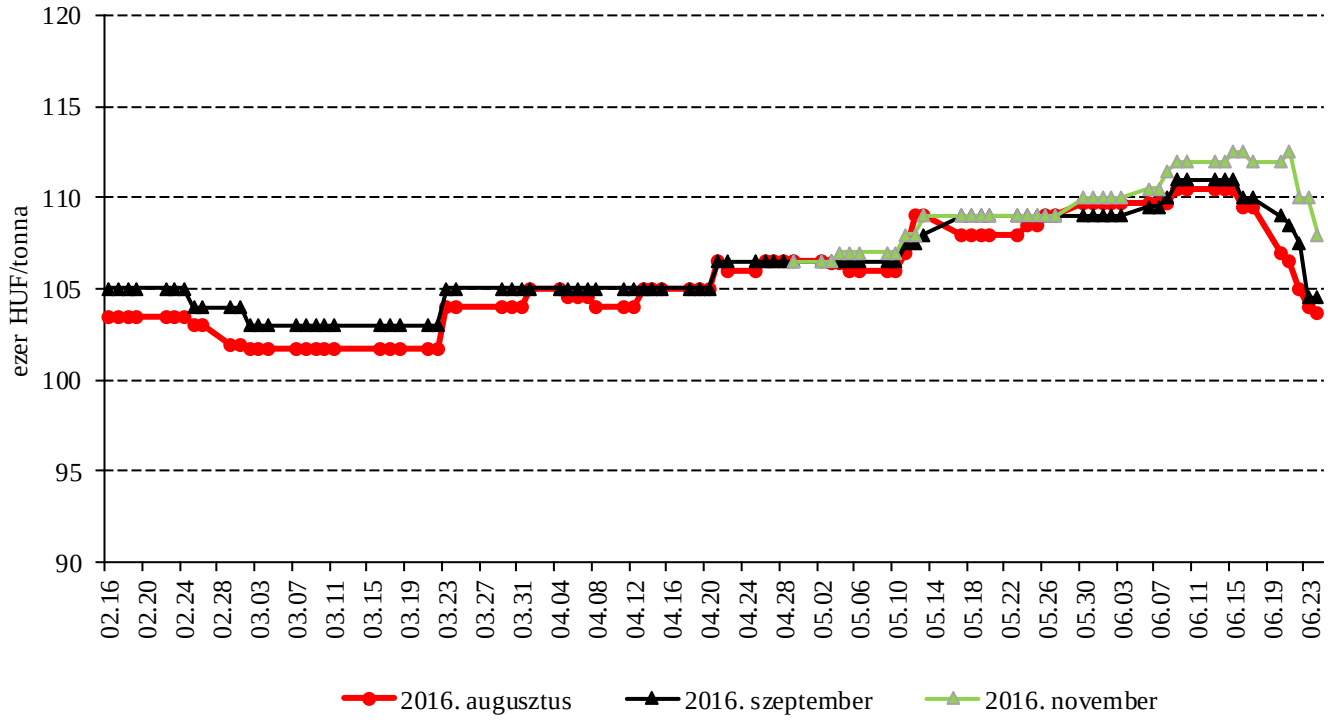
Forrás: Euronext

15. ábra: **A napraforgómag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)**



Forrás: BÉT

16. ábra: **A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)**



Forrás: BÉT

16. táblázat: **Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2016. június 24.)**

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	**EUR/tonna**	**HUF/tonna**
REPCEMAG	2016. augusztus	352	111 679
	2016. november	358	113 662
	2017. február	360	114 297
	2017. május	361	114 534
	2017. augusztus	353	112 076
	2017. november	358	113 503
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	**USD/tonna**	**HUF/tonna**
SZÓJABAB	2016. július	405	115 549
	2016. augusztus	405	115 384
	2016. szeptember	399	113 790
	2016. november	396	112 972
	2017. január	396	112 764
	2017. március	385	109 787
SZÓJADARA	2016. július	414	118 010
	2016. augusztus	415	118 324
	2016. szeptember	414	117 947
	2016. október	411	117 320
	2016. december	411	117 320
	2017. január	409	116 470

Forrás: Euronext, CME Group

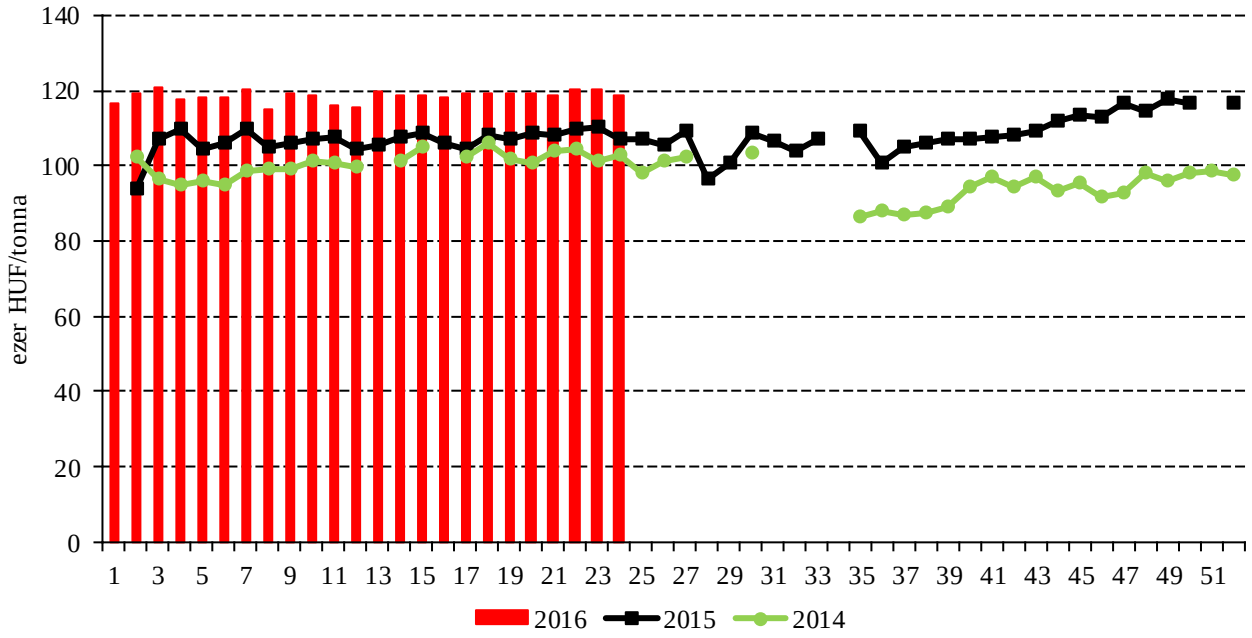
17. táblázat: **A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2016. június 21.)**

Termék	**Ország**	**EUR/tonna**	**HUF/tonna**
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	773	242 001
Napraforgóolaj (finomított)		878	274 894
Szójaolaj (nyers)		678	212 240
Szójaolaj (finomított)		733	229 470
Napraforgódara	Ausztria	–	–
Repcedara		225	70 486

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

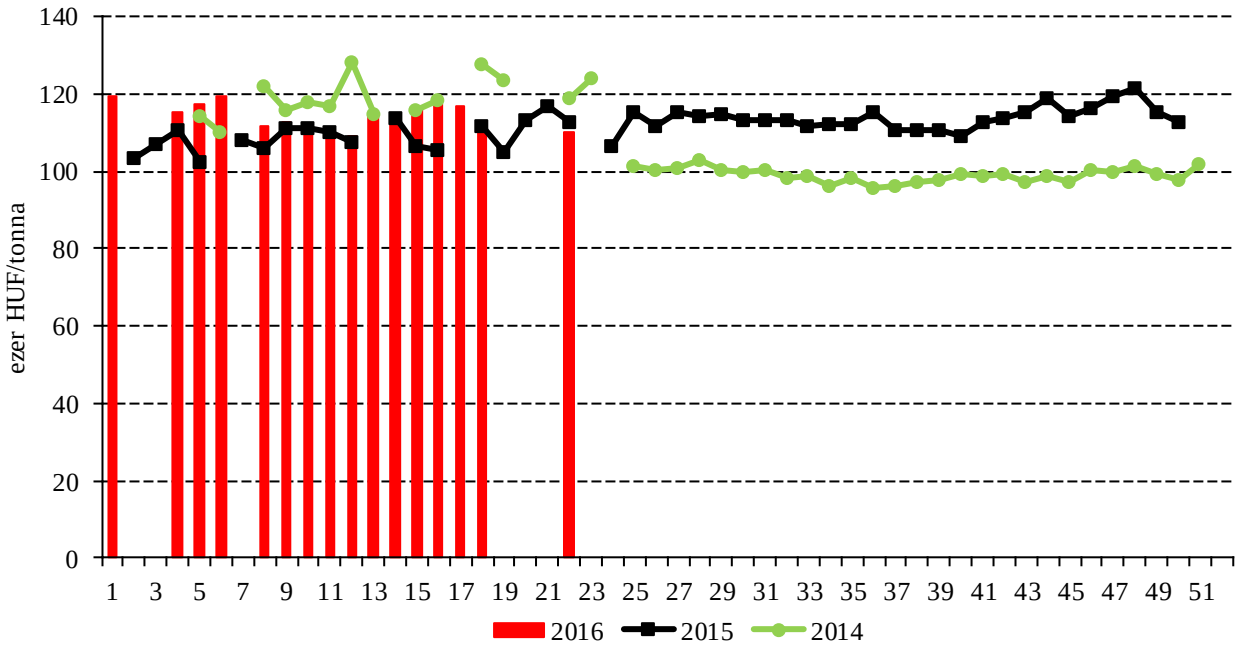
Termelői és kikötői árak

17. ábra: **A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)**



Forrás: AKI PÁIR

18. ábra: **A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)**



Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

USD/tonna

			2016.05.27.	2016.06.03.	2016.06.10.	2016.06.17.
SZÓJA	BAB	USA FOB Gulf	418	n. a.	n. a.	n. a.
		Brazília FOB Paranagua	420	n. a.	n. a.	n. a.
		EU CIF, USA-ból	n. a.	436	466	458
		EU CIF Brazíliából	n. a.	461	496	487
		Ukrajna FOB	400	n. a.	n. a.	n. a.
	DARA	EU CIF Rotterdam	n. a.	465	475	461
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	783	n. a.	n. a.	n. a.
REPCE	MAG	Franciaország FOB Moselle	416	n. a.	n. a.	n. a.
		EU, 00 CIF Hamburg	n. a.	417	426	408
		Ukrajna FOB	420	n. a.	n. a.	n. a.
	DARA	EU FOB Hamburg	264	n. a.	n. a.	n. a.
		Ukrajna FOB	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	800	806	822	788
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	DARA	Franciaország CIF	n. a.	270	290	290
		Ukrajna FOB	235	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	865	855	858	848
		Fekete-tenger FOB	n. a.	805	810	795
NYERS PÁLMAOLAJ		EU CIF	700	695	705	665

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajózási kikötő), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.
Forrás: Agrochart, Oil World

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: **A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

Megnevezés	Mértékegység	2015. 24. hét	2016. 23. hét	2016. 24. hét	2016. 24. hét/ 2015. 24. hét (százalék)	2016. 24. hét/ 2016. 23. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	…	1 600	619	…	39
	HUF/tonna	…	224 716	226 936	…	101
Napraforgódara	tonna	4 838	4 576	3 583	74	78
	HUF/tonna	57 432	65 906	62 638	109	95
Nyers repceolaj	tonna	–	–	–	–	–
	HUF/tonna	–	–	–	–	–
Repcedara	tonna	…	1 932	1 362	…	70
	HUF/tonna	…	68 131	66 925	…	98

…= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

ezer tonna

		2015. január–március	2016. január–március	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	119,68	81,34	67,97
	1206 Napraforgómag	127,68	131,84	103,26
	2304 Szójadara	20,95	22,46	107,24
Import	1205 Repcemag	14,26	1,93	13,50
	1206 Napraforgómag	22,34	22,18	99,25
	2304 Szójadara	101,02	108,43	107,33

Forrás: KSH

21. táblázat: **A világ olajmagmérlege**

millió tonna

	USDA		Oil World		Tallage	
	2015/2016[a)]	**2016/2017[b)]**	**2015/2016[a)]**	**2016/2017[b)]**	**2015/2016[a)]**	**2016/2017[b)]**
			SZÓJABAB			
Termelés	313	324	314	325	315	322
Felhasználás	318	328	317	331	318	327
Export	132	138	133	n. a.	134	141
Import	131	136	133	n. a.	134	141
Zárókészlet	72	66	82	76	80	75
			REPCEMAG			
Termelés	68	66	65	63	67	66
Felhasználás	70	67	65	64	68	67
Export	14	13	14	n. a.	14	14
Import	14	12	14	n. a.	14	14
Zárókészlet	5	4	6	5	5	4
			NAPRAFORGÓMAG			
Termelés	39	42	42	45	41	43
Felhasználás	40	42	42	45	41	43
Export	2	1	2	n. a.	2	2
Import	1	1	2	n. a.	2	2
Zárókészlet	2	1	3	3	3	4

[a)] Előzetes adat.
[b)] Előrejelzés.
n. a. – nincs adat.
Forrás: USDA, Oil World, Tallage